

'T IJ

Vogelobservatorium

Scheelhoek, Stellendam

RMU

RO&AD ARCHITECTEN

'T IJ

'T IJ - het grootste en meest markante "Natuurkunstwerk" van het Haringvliet - is onderdeel van het Droomfondsproject. Een project van de gezamenlijke natuurorganisaties om, naar aanleiding van het Kierbesluit Haringvliet, aan de ene kant de natuur in het Haringvliet te verrijken en aan de andere kant de effecten hiervan waarneembaar en toegankelijk te maken voor mensen. Hiervoor zijn een aantal speciaal plekken aangewezen voor vogelobservatoria en uitkijkplekken.

RO&AD Architecten uit Bergen op Zoom/Middelburg en RAU Architecten uit Amsterdam zijn hiervoor een samenwerkingsverband aangegaan, waarin zij in samenhang deze objecten hebben ontworpen, ontwikkeld en gerealiseerd. Dit vogelobservatorium is gelegen in Scheelhoek, een natuurgebied dicht bij de Haringvlietdam bij Stellendam. Het gebied bestaat uit een dijk met binnendijks grote rietlanden en buitendijks een aantal eilanden. Deze eilanden zijn foerageer- en broedgebied voor steltlopers zoals de Visdief en het icoon van dit gebied, de Grote Stern.

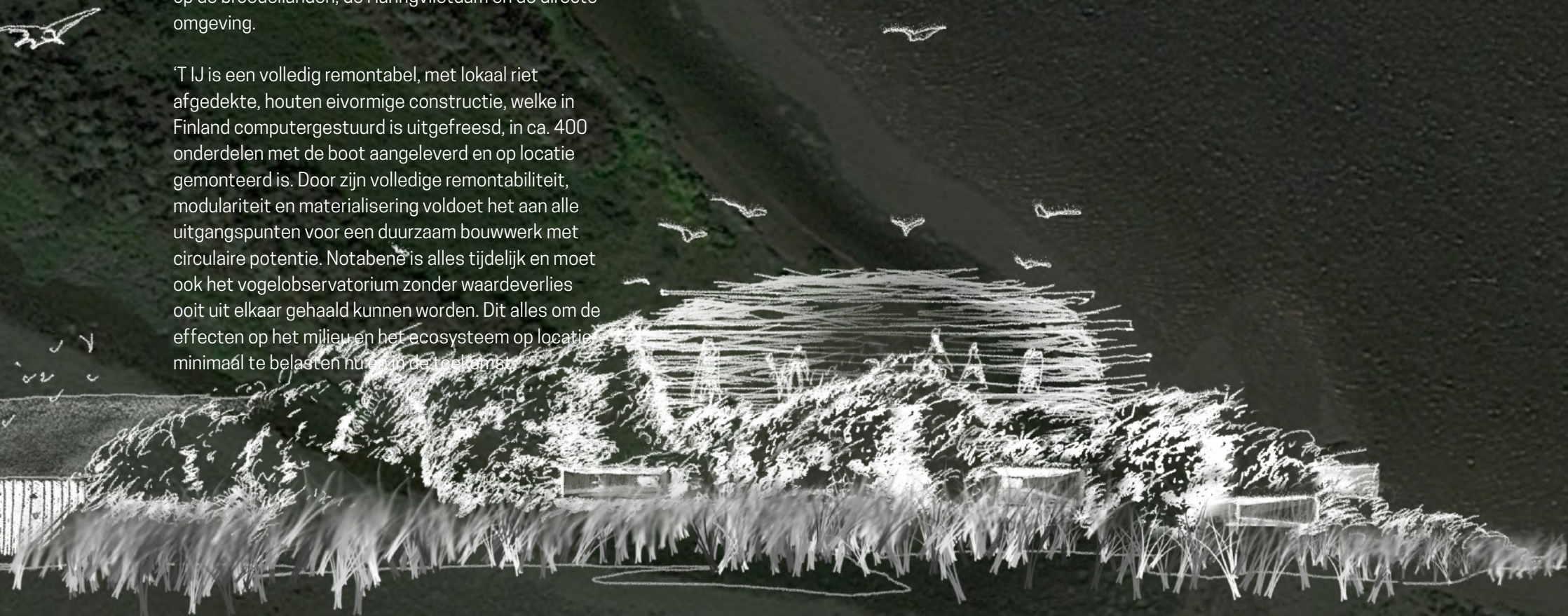
Het plan bevat niet alleen het observatorium, maar ook een landschapsplan van HNS Landschapsarchitecten, waarin het hele gebied van natuurgebied de Scheelhoek beleefd wordt naar het observatorium toe. Onderweg zijn verschillende biotopen voor vogels (oeverwaluw, steltlopers, visdieven etc.) aangelegd en dus ook te zien. Om de vogels ongezien te benaderen bestaat het laatste deel van de route uit een tunnel gemaakt van tweedehands meerpalen en steenschotten. Deze tunnel is bedekt met zand, omdat dat een mogelijke broedplek is voor steltlopers. Het eindpunt van de route is een houten ei, waarin je de broedende sterns en al het andere moois van de Scheelhoek kan bekijken. Het ei is gemodelleerd naar een ei van de Grote Stern, en ligt ook in een nest op de zandplaat zoals de stern dat zelf ook doet. Het observatorium ligt in een landschappelijk ontworpen nest van riet, kastanje palen en zand. Het is parametrisch ontworpen om een goede verhouding te krijgen met vorm, constructie, afmeting en kijkgaten. De constructie bestaat uit een file-to-factory Zollinger constructie, waarmee in hout grote overspanningen gemaakt kunnen worden, met relatief kleine onderdelen.

Het onderste deel, dat onder water kan komen te staan bij hoog water, is gemaakt van Accoya, het bovenste deel van grenen. De bedekking is van lokaal riet, dat aan de binnenkant van de dijk is geoogst. De rietbedekking stopt vlak boven de hoogst mogelijke hoogwaterlijn. Via een hybride hout-betonvloer wordt de binnenkant ontsloten van waaruit je een prachtig uitzicht hebt op de broedeilanden, de Haringvlietdam en de directe omgeving.

'T IJ is een volledig remontabel, met lokaal riet afgedekte, houten eivormige constructie, welke in Finland computergestuurd is uitgefreesd, in ca. 400 onderdelen met de boot aangeleverd en op locatie gemonteerd is. Door zijn volledige remontabiliteit, modulariteit en materialisering voldoet het aan alle uitgangspunten voor een duurzaam bouwwerk met circulaire potentie. Notabene is alles tijdelijk en moet ook het vogelobservatorium zonder waardeverlies ooit uit elkaar gehaald kunnen worden. Dit alles om de effecten op het milieu en het ecosysteem op locatie minimaal te belasten nu en in de toekomst.

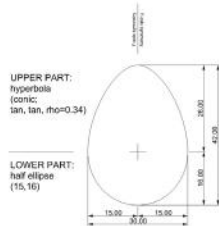
Zo is een systeem ontworpen waarin de mens, de natuur weer een beetje dichterbij elkaar komen en de mens weer onderdeel wordt van het natuurlijke systeem en vice versa.

Eerste schets

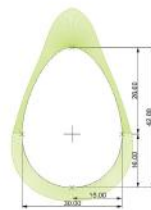
1. REFERENCE SHAPE
(STERN EGG)

2. SHAPE GENERATION

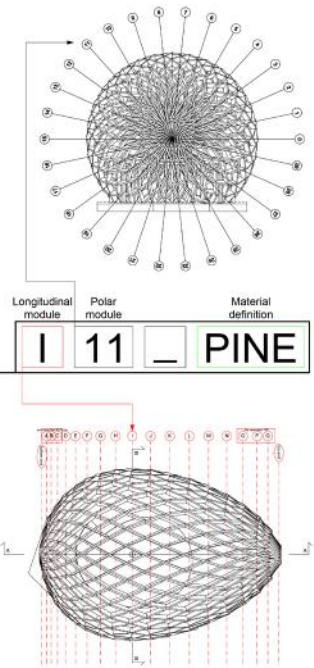
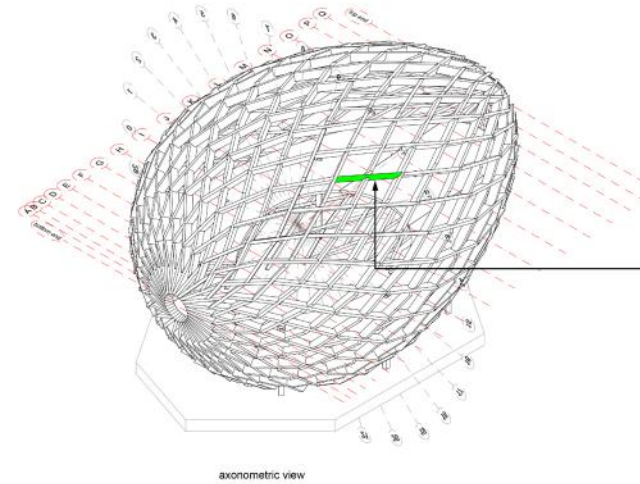
3. SECTION
CURVATURE GRAPH

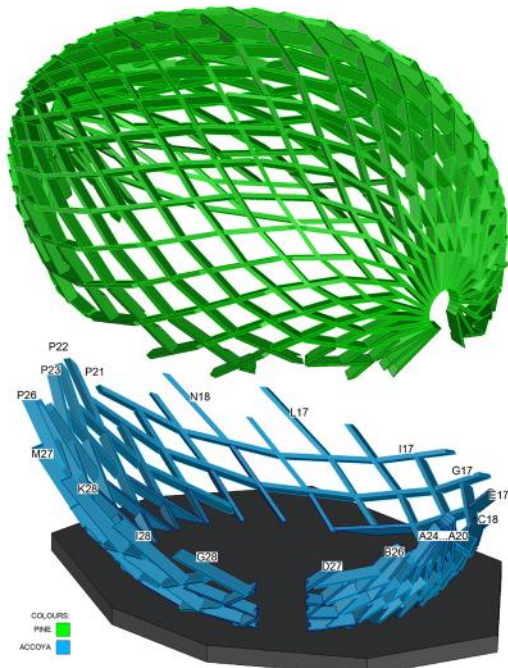
4. SECTION
CURVATURE GRAPH

5. REVOLVED 3D-SHAPE

GEOMETRI
architecture & geom

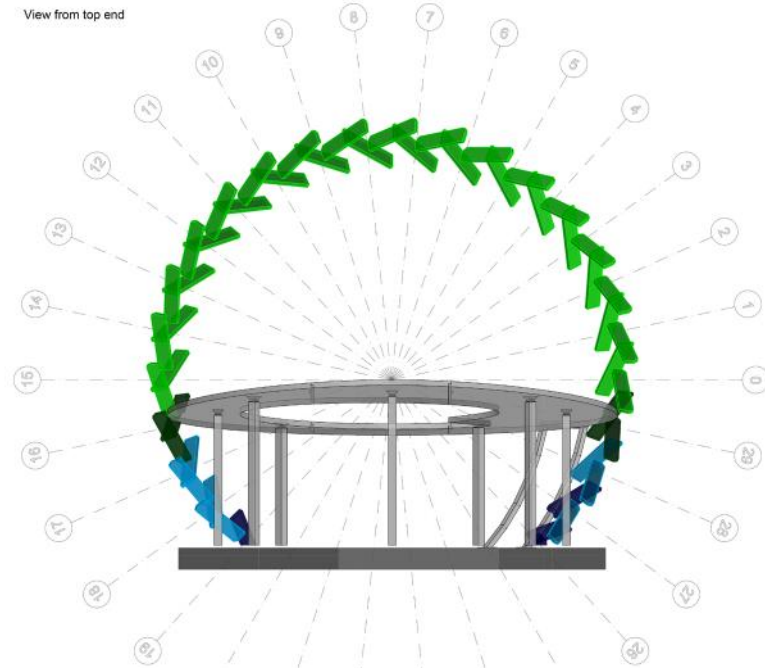

ACCOYA beams:

A20	E27	L24
A21	F17	L25
A22	F18	L26
A23	F20	M19
A24	F27	M20
B19	G17	M21
B20	G18	M22
B21	G19	M23
B22	G26	M24
B23	G27	M25
B24	G28	M26
B25	H17	M27
B26	H18	N18
C18	H25	N19
C19	H26	N20
C20	H27	N21
C21	I17	N22
C22	I18	N23
C23	I19	N24
C24	I26	N25
C25	I27	O20
C26	I28	O21
C27	J17	O22
D18	J18	O23
D19	J19	O24
D20	J26	O25
D21	J27	O26
D22	K18	P21
D23	K19	P22
D24	K25	P23
D25	K26	
D26	K27	
D27	K28	
E17	L17	
E18	L18	
E19	L19	
E20	L20	
E21	L21	
E25	L22	
E26	L23	

Amount: 110

View from top end

ROW H:
24 beams

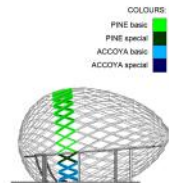
BEAMS

type	code	length
basic	H00_PINE	1992
basic	H01_PINE	1992
basic	H02_PINE	1992
basic	H03_PINE	1992
basic	H04_PINE	1992
basic	H05_PINE	1992
basic	H06_PINE	1992
basic	H07_PINE	1992
basic	H08_PINE	1992
basic	H09_PINE	1992
basic	H10_PINE	1992
basic	H11_PINE	1992
basic	H12_PINE	1992
basic	H13_PINE	1992
basic	H14_PINE	1992
basic	H15_PINE	1992
special	H16_PINE	1992
basic	H17_ACCO	1992
basic	H18_ACCO	1991
special	H19_ACCO	1991
basic	H20_ACCO	1990
special	H21_PINE	1992
basic	H22_PINE	1992

JOINTS

module	dowel amount	dowel length
G	3	330
H	3	330
I	3	330

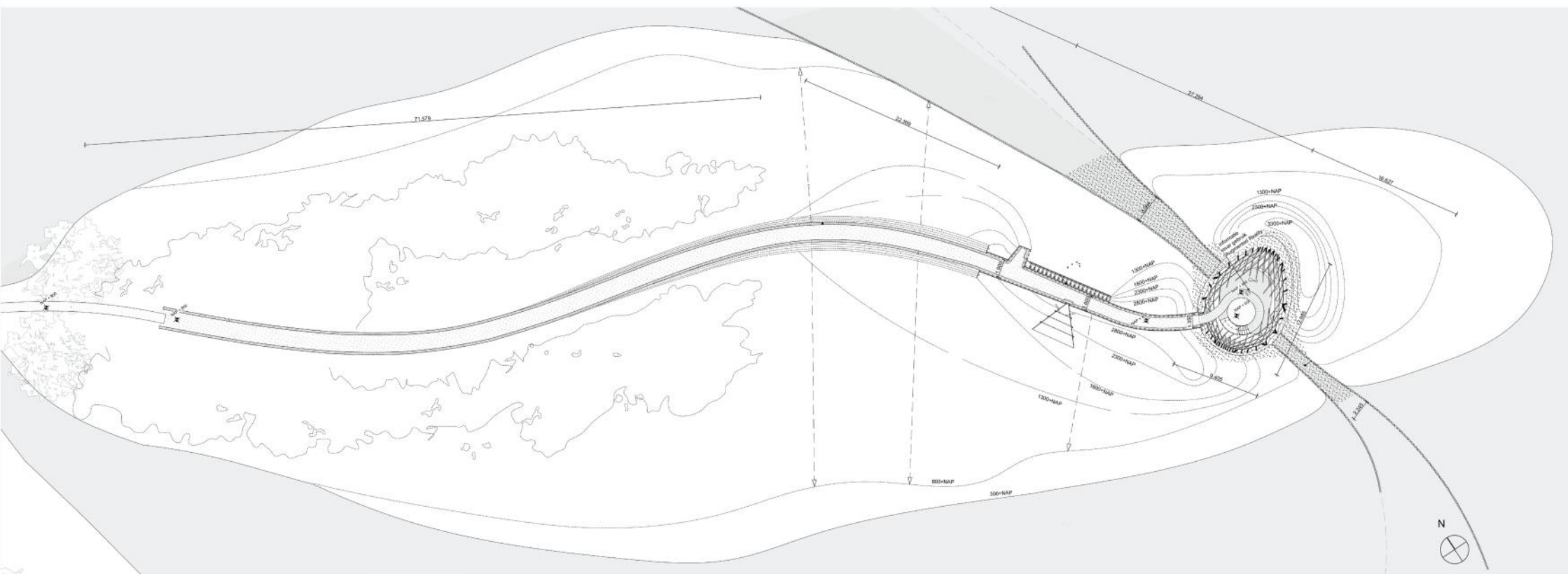
INFO about joint treatment (oil glue) in drawing no. G126-302

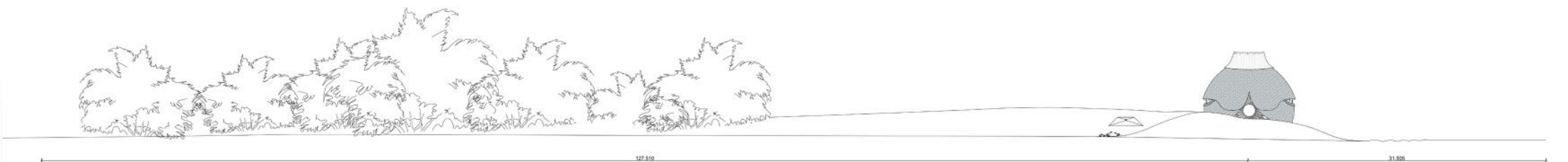
De Zollinger structuur van Stern Ei naar file to factory bouwsysteem

Foto's tijdens de bouw

Beganegron

Zuid aanzicht

Grote Ster

Lepelaar

Oeverzwaluw

Aanzicht 'T IJ met overzwaluwkasten

Aanzicht met wiepen als nest aan de onderkant

Interieur

Ongeziene benadering van 'T Ij met natuurwallen en begin tunnel